

optreden onverschillig, mits men den zieke de overtuiging verschaft, dat men zijn toestand met den noodigen ernst beschouwt. Opgewektheid is ook een vereischte. De jonge arts is licht geneigd, een plechtig gezicht te zetten. Sir RICHARD QUAIN vertelt, dat hij in het begin gevaar liep, voor een aanspreker te worden aangezien. Maar te groote vroolijkheid doet twijfelen aan den ernst van den arts, gelijk weifelhoedigheid aan zijn kennis, hoewel veelal juist de meester gist, de leerling beslist, en een overmatig vertoon van zekerheid wetenschappelijk noch zedelijk deugt. Nauwkeurig zeggen al wat de patiënt of de omgeving behoort te weten, is ook een vereischte. Men moet er niet op vertrouwen, dat de lieden de bijzonderheden wel van zelf zullen begrijpen. „Cela va sans dire”, zeide iemand tot TALLEYRAND, waarop deze antwoordde: „oui, mais cela va mieux en le disant.”

GOEDKOOPE SPECIALISTISCHE HULP. — Het bestuur van het coöperatiefonds (Benevolent Fund) van den Engelschen onderwijzersbond heeft, om voor de leden de hulp van specialisten te verkrijgen, een methode uitgedacht, die daarin bestaat, dat de secretaris een lijst bezit van specialisten, die bereid zijn, den leden tegen een verminderd tarief ten dienste te staan. De leden kunnen zich, voorzien van een kaartje van den secretaris, tot den door hen gekozen specialist wenden. Hier en daar is men op dit denkbeeld ingegaan, doch de afdeling Cardiff der Brit. med. Association heeft de meening uitgesproken, dat dit onraadzaam is, en dat de vraag, of voor een verminderd tarief hulp moet worden verleend, afhankelijk moet worden gesteld van de omstandigheden van ieder geval afzonderlijk, en dat daarbij de huisdokter het best van raad kan dienen. Reeds voor een tiental jaren werd door de Amsterdamsche onderwijzers iets dergelijks beproefd, en om dezelfde redenen hebben de geneeskundigen toen besloten hun wensch niet te vervullen.

PINKHOF.

INGEZONDEN.

SARKOOM OF ONTSTEKING.

Naar aanleiding van het stukje van collega VAN WOLFRAMSDORFF in het vorig nummer een kort woord.

Mij is het Utrechtsche geval, dat ik mededeelde, slechts bij overlevering bekend, maar ook al betreft het geval, waarop collega VAN WOLFRAMSDORFF doelt, en dat hetwelk mij is medegedeeld, éénzelfde persoon, dan wordt door de verbetering niets gewijzigd aan de kracht van mijn betoog. Daarin deed het Utrechtsche geval slechts als illustratie dienst; de casuïstiek is rijk genoeg aan chronische osteomyelitides van niet etterigen aard, die tot vergiesing met sarkoom aanleiding hebben gegeven, om voor dit ééne talrijke andere in de plaats te stellen. Alle jaargangen van het *Centralblatt für Chirurgie*, welke ik dientenbehoefte opsloeg, vermeldden gevallen van dien aard, door verschillende schrijvers aangeduid als prolifererende, scleroseerende en granuleerende osteomyelitis. Door een plaatsje in te ruimen

voor de etterige osteomyelitis helpt collega VAN WOLFRAMSDORF vlijtig mede, het veld der dwalingen over het begrip sarkoom te vergrooten. Al ontnemt hij aan het door mij aangehaalde Utrechtsche geval de waarde der spontane genezing, die van het bedriegelijk sarkoombeeld blijft behouden. Daarop alleen te wijzen, is de strekking geweest van mijn bovengenoemde beschouwing.

Utrecht, 6 Januari 1908.

J. L. C. WORTMAN.

Deze bespreking is hiermee gesloten.

De Redactie.

BERICHTEN.

Wetten, Besluiten, Officiële verslagen enz.

Kosten van geneeskundige behandeling van ongevalpatiënten.

Zooals men weet was door de regeering een wetsontwerp ingediend tot wijziging der Ongevallenwet, waardoor het mogelijk zal zijn de premiën voor het bedrijf van laden en lossen van schepen te verhoogen, om op die wijze het tekort op de balans der Rijksverzekeringsbank niet verder te laten aangroeien. In het voorloopig verslag omtrent dit wetsontwerp werd er op gewezen, dat deze factor niet als de eenige oorzaak voor het te kort was te beschouwen en werden o. a. ook genoemd de te hooge rekeningen van geneeskundigen en apothekers. Het is nu voor de geneeskundigen niet van belang ontbloot kennis te nemen, van hetgeen daaromtrent door den minister opgemerkt wordt in zijn memorie van antwoord. „Wat betreft de bewering, dat als derde oorzaak van het toenemen der lasten van de bank, de hooge rekeningen van geneeskundigen en apothekers in aanmerking komen, zij medegedeeld, dat volgens een berekening van den wiskundigen adviseur der bank, de kosten der geneeskundige behandeling, uitgedrukt in percenten der lasten, hebben bedragen in 1903 9.67 pCt. en in 1904 11.06 pCt. Volgens het bestuur der bank zijn de rekeningen der apothekers zelden hoog; het tarief is matig en de verzorging van ongeval-letsels vereischt in den regel weinig geneesmiddelen, doch wèl verbandstoffen. De rekeningen der geneeskundigen daarentegen zijn, naar het bestuur mededeelt, dikwijls betrekkelijk hoog. Het bestuur waakt echter zooveel mogelijk tegen onnoodige opdrijving, door op die behandelende geneeskundigen, die naar het oordeel van den medischen adviseur tot bijzondere contrôle aanleiding geven, toezicht te doen houden door een controleerend geneeskundige, en met behulp van de zeer gewaardeerde medewerking van het hoofdbestuur der Nederl. Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst, dat steeds een onderzoek instelt naar gevallen, waarmede het bestuur der bank het in kennis stelt, en aldus door zijn moreelen invloed heilzaam werkt. Scherper toezicht op de geneeskundige behandeling zou niet kunnen geschieden zonder belangrijke uitbreiding van het corps controleerende geneeskundigen”.

BUITENLAND

WEENEN. — **Duitsch Congres voor inwendige geneeskunde.**
Het 25ste congres voor inwendige geneeskunde zal van 6 tot 9 April te